

# REFERAT Klima- og Miljøudvalget d. 07-02-2024

**Mødedato** Onsdag d. 07. februar 2024 kl. 13:00

**Mødested** Kulturcenter Mariehøj - Lokale Richard Mortensen

**Mødedeltagere** Court Møller (B), Dorte Nørbo (F), Peter Andreas Lemmich (C), Søren Hyldgaard (V), Christoffer Emil Jexen (Ø), Anette Maj Billesbølle (A), Anne Christiansen (L), Iben Koch, Anja Whittard Dalberg, Martin Garling

# Indholdsfortegnelse

|                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Meddelelser.....                                                                                     | 3  |
| Visionsplan for Vedbæk - Fremlæggelse og orientering.....                                            | 4  |
| Beslutning om nyt busnet.....                                                                        | 7  |
| Orientering om Movias budget 2024 - Andenbehandling.....                                             | 13 |
| Udkast til Natura 2000-handleplan for Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov 2022-2027.....     | 15 |
| Proces for moms krav vedr. renovationstakster 2012-2023.....                                         | 18 |
| Evaluerings af klimaindsatsen 2023 og første udkast til handlingskatalog for 2024 - Genoptagelse.... | 22 |
| Grønt erhvervsnetværk.....                                                                           | 26 |
| Lukket: Ejerskab til jernbanebro Mølleåstien.....                                                    | 28 |
| Forslag til parkeringsløsning for Holte Skole afdeling Rønnebærvej - Anlægsbevilling.....            | 29 |
| Ønske om fortsat slukning af gadelys i Sandbjerg Landsby.....                                        | 32 |
| Reviderede vedtægter for Rudersdal Kirkegårde.....                                                   | 34 |
| Status for indsatsen for mere liv i bymiljøerne.....                                                 | 36 |
| Underskriftsark.....                                                                                 | 40 |

## **Punkt 1: Meddelelser**

### **Resumé**

Områdechef Anja Whittard orienterede om:

Det kommunale saltlager til brug i vintertjenesten er genopfyldt.

Status på anlæg af cykelstier på Søndervangen.

## Punkt 2: Visionsplan for Vedbæk - Fremlæggelse og orientering

24/719

### Resumé

Den 23. februar 2022 vedtog Kommunalbestyrelsen at nedsætte et § 17 stk. 4-udvalg om Visionsplan for Vedbæk samt et kommissorium, som fastslog den overordnede ramme for arbejdet.

Visionsudvalget vedtog visionsplanen for Vedbæk den 5. december 2023, og planen blev fremlagt for Økonomiudvalget den 24. januar 2024, ([link](#)).

Visionsplanen for Vedbæk vil på fællesmødet den 7. februar 2024 blive præsenteret af udvalgets medlemmer for kommunalbestyrelsen.

Vedbækudvalgets anbefalinger forelægges fagudvalgene samt Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til orientering.

### Sagsfremstilling

Udvalget har i perioden fra den 23. marts 2022 og frem til den 5. december 2023 arbejdet med udvikling af en visionsplan for Vedbæk, der understøtter udviklingen af Vedbæk som et attraktivt og velfungerende by- og boligområde i Rudersdal Kommune.

Arbejdet med visionsplanen bygger på en bred borgerinddragelse. Arbejdet med planen blev igangsat på Vedbæk Havnedag, hvor borgere havde mulighed for at komme med input til planen. Herefter har det været muligt for Vedbæks borgere at deltage digitalt, til workshop, byvandring og til borgermøde i Vedbæk Kulturhus. Herudover har centrale aktører været inviteret til at deltage på udvalgte møder i visionsudvalget. Planen har været i høring i efteråret 2023, og der har i den forbindelse også været afholdt borgermøde i Vedbæk om planen

#### Visionsplanen

Visionsplanen er en langsigtet og strategisk plan, der skaber rammerne for en levende forstadsbymidte, binder byen bedre sammen samt udvikler Vedbæk i respekt for de stedbundne værdier. Den overordnede vision i visionsplanen er ”Fælles om det gode liv i Vedbæk”, der referer til et gennemgående fokus på at skabe gode vilkår for fællesskaber.

Visionsplanen indeholder fire centrale pejlemærker i form af:

1. Arkitektonisk egenart og høj kvalitet
2. Naturen tæt på
3. Rum for fællesskab til hverdag og fest
4. Sanselige forbindelser og perler

Arkitektonisk egenart og høj kvalitet handler om at sikre høj arkitektonisk kvalitet i form af huse med høj detaljerighed og materialekvalitet. Helt konkret anbefaler udvalget, at der udarbejdes bevarende lokalplaner for udvalgte områder i Vedbæk.

Naturen tæt på knytter sig til Vedbæks naturskønne placering nær hav, skov og mose og med grønne boligområder. En kvalitet, der skal fastholdes.

Rum for fællesskab til hverdag og fest tager afsæt i Vedbæks regionale attraktioner som havnen og Hotel Marina og fastlægger, at nye funktioner med regional tiltrækningskraft skal etableres, så de også supplerer det gode hverdagsliv for vedbækborgerne.

Sanselige forbindelser og perler handler om Vedbæks oplevelsesrige stier, der forbinder unikke steder, funktioner og mødesteder. Dette er et kendetegn, der skal bevares og styrkes.

Visionsplanen indeholder fem nedslag i form af:

1. Hotel-Marina grunden
2. Bymidten
3. Vedbæks veje og stier
4. Børn og unge
5. Seniorer

For hvert nedslag beskriver visionsplanen nuværende kvaliteter, potentialer og udfordringer, og der opsættes principper for fremtidig planlægning for de enkelte nedslag. Principperne bidrager til at sikre, at projekter vil bidrage positivt til realisering af visionen for Vedbæk.

For Hotel Marina-grunden formuleres en række principper, der skal anvendes, når ejendommen enten skal renoveres eller ved opførsel af ny bebyggelse. I principperne fastlægges, at den primære anvendelse fremover skal være hoteldrift. Herudover fastlægges principper for bebyggelsens højde og tæthed samt sikring af forbindelser på tværs af grunden og levende kantzoner.

For bymidten er et af de bærende principper at skabe større sammenhængskraft på tværs af jernbanen. Det skal blandt andet realiseres ved at indpasse museet for Vedbækfundene på parkeringspladsen ved Vedbæk Skole. Visionsplanen indeholder også overvejelser om indpasning af et nyt sundhedshus på Vedbæk Stationsvej for at tiltrække flere besøgende til bymidten.

Udover nedslagene anbefaler visionsplanen også en række mindre tiltag i form af fx etablering af markedsplads ved Vedbæk Station, som vil kunne øge Vedbæks tiltrækningskraft.

## **Indstilling**

Direktionen foreslår indstillet, at Vedbækudvalgets afrapportering i form af Visionsplan for Vedbæk forelægges til orientering.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

**Bilag**

Visionsplan for Vedbæk

## Punkt 3: Beslutning om nyt busnet

24/545

### Resumé

Udvalget er tidligere blevet præsenteret for forslag til nyt busnet i forbindelse med, at letbanen åbner i 2025.

Forslaget har været i høring, og Movia har i samarbejde med forvaltningen og Lyngby-Taarbæk Kommune opdateret forslaget i forhold til høringssvarene.

En repræsentant for Movia deltager på mødet.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til drøftelse.

### Sagsfremstilling

I forbindelse med anlæg af letbanen er der behov for at tilpasse busnettet. På Klima- og Miljøudvalgets møde den 16. august 2023, pkt. 8 ([link](#)), præsenterede forvaltningen og Movia forslag til, hvordan busnettet kan tilpasses den nye letbane. Letbanen åbner forventeligt i efteråret 2025, og der er frist for bestilling af busnet i april 2024.

Forslaget var i høring i efteråret, og udvalget blev orienteret om høringssvarene den 29. november 2023, pkt. 4 ([link](#)). Høringssvarene omhandlede bekymring for den forringede betjening af Krogholmgårdsvej og Egebæksvej og ventetid for linje 194. Der var også bekymring for dårligere betjening af Geelskovparken og Viggo Jarl Kollegiet.

Forvaltningen har efterfølgende - i samarbejde med Movia og Lyngby-Taarbæk Kommune - i videst muligt omfang indarbejdet høringssvarene i nærværende forslag til det nye busnet. Det betyder, at forslaget på flere punkter afviger fra det tidligere forslag. Forslag til fremtidigt betjeningsomfang og konsekvenser er beskrevet i notatet, der er vedlagt som bilag. Forslagene vil blive gennemgået på mødet.

De tre lokale linjer 193, 195 og 199 foreslås erstattet af nye tværkommunale linjer, og de delte linjer 190 og 191 foreslås omlagt. Paradiskvarteret vil blive betjent af linje 385, der i forvejen deles med Allerød Kommune. Vejlesøparken vil blive betjent af den eksisterende linje 184, der i dag kører på Kongevejen. Geelskovparken vil blive betjent af linje 182.

Forslagene er afhængige af, at der er enighed med de kommuner, som buslinjerne deles med.

Forslagene er udarbejdet dels med et basisnet og dels med et net af tilkøb – herunder med højere frekvens.

Tabellen nedenfor giver en beskrivelse af forslag og indeholder nøgletal for basisforslag samt for tilvalg. Priserne tager udgangspunkt i Movias budget 2024, 1. behandling fremskrevet til 2026-priser.

Fordele ved det nye net:

- De mest passagertunge strækninger i Rudersdal vil fortsat være busbetjent.
- Den hurtige forbindelse mellem Holte og Vedbæk fastholdes.
- Der skabes direkte forbindelse mellem Vedbæk og Lyngby.
- Sikrer en fortsat god forbindelse mellem Holte St., Nærum Torv og Nærum Gymnasium.

Ulemper ved det nye net:

- Betjeningsomfanget mellem Holte og Vedbæk samt Holte og Nærum reduceres.
- Hvis basisnettet vælges, vil frekvenserne på en række strækninger sænkes.
- Krogholmgårdsvej, Malmbergsvej og Rundforbivej nord for Egebæksvej vil fremover ikke blive betjent. Disse syv stoppesteder benyttes af ca. 130 daglige passagerer.

## Økonomi

Som det fremgår af forslaget, vil omlægningerne medføre en forventet besparelse på mellem 0,6 mio. kr. og 4,0 mio. kr. set i forhold til tilskuddet på de berørte linjer i 2024. Tilskudsbehovet forventes således at blive lavere end det nuværende, både i basismodellen og i modellen med tilkøb.

## Forvaltningens vurdering af forslaget

Forvaltningen vurderer, at forslaget rummer gode initiativer, herunder at linjer kører på tværs af kommunegrænser og fremtidige trafikale knudepunkter. Flere bydelsområder i Rudersdal vil opnå flere destinationer uden at skulle skifte transportmiddel.

Forvaltningen er opmærksom på, at forslaget for nogle passagerer vil betyde et ringere tilbud i den kollektive bustrafik. Dels fordi frekvenserne sænkes, men også fordi en række strækninger ikke længere vil blive betjent.

Udgifterne til den kollektive trafik er generelt under pres. Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker f.eks. at reducere udgifterne til den kollektive bustrafik og indstiller, at basisforslagene vælges.

Forvaltningen ser derfor også en fordel i, at basismodellen vælges på nuværende tidspunkt. Det skyldes hovedsageligt, at det er usikkert, hvordan letbanen og omlægningen af buslinjerne i forbindelse hermed vil påvirke rejsemønstre og behov. Det indebærer, at Movias indtægtsniveau, som i forvejen er under pres fra et faldende passagertal, vil være endnu mere usikkert i en periode. Forvaltningen vil følge udviklingen tæt. Det vil være muligt senere at tilkøbe mere bustrafik, hvis økonomien omkring den kollektive trafik viser en bedre balance, når letbanen er en realitet.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at det meddeles Movia, at Rudersdal Kommune ønsker at bestille busnet svarende til basisforslaget.



| Linje | Basis/<br>Tilvalg       | Beskrivelse                                                                                                        | Frekvens<br>ture pr. time<br>(morgen/eftermiddag,<br>aften, nat) | Passagerer | Ændret<br>tilskudsbehov       | Ændret<br>tilskudsbehov        |
|-------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------|--------------------------------|
|       |                         |                                                                                                                    |                                                                  |            | Basis<br>(mio. kr. pr.<br>år) | Tilvalg<br>(mio.kr. pr.<br>år) |
| 182   | Basis                   | Ny dobbeltrettet<br>ringlinje mellem<br>Lundtofte, Lyngby St.,<br>Nybro, Virum Torv og<br>Øverød.                  | Hverdag (2,2,1)                                                  | 595.000    | +0,7 til +0,8                 | -                              |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
|       | Tilvalg<br>1            | Mulighed for tilvalg<br>af øget betjening om<br>aftenen og i<br>weekenden<br><br>fra en til to afgang<br>pr. time. | Hverdag (2,2,2)                                                  | +60.000    | -                             | +0,0 til +0,1                  |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (2,2,2)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (2,2,2)                                                   |            |                               |                                |
|       | Tilvalg<br>2            | Mulighed for tilvalg<br>af øget betjening i<br>myldretiden.                                                        | Hverdag (3,2,1)                                                  | +80.000    | -                             | +0,0 til +0,1                  |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
|       | Tilvalg<br>3            | Mulighed for tilvalg<br>af øget betjening i dag<br>timerne.                                                        | Hverdag (3,3,1)                                                  | +125.000   |                               | +0,0 til +0,1                  |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (1,1,1)                                                   |            |                               |                                |
| 183   | Tilvalg<br>1-3 I<br>alt | Øget betjening i<br>myldretid, dagtimer,<br>aften og weekend.                                                      | Hverdag (3,3,2)                                                  | +265.000   |                               | +0,2 til +0,3                  |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (2,2,2)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (2,2,2)                                                   |            |                               |                                |
|       | Basis                   | Ny dobbeltrettet linje<br>mellem Lyngby St.,<br>Brede, Søllerød, Næ-<br>rum, Trørød Torv og<br>Vedbæk St.          | Hverdag (3,2,1)                                                  | +840.000   | +8,1 til +8,3                 | -                              |
|       |                         |                                                                                                                    | Lørdag (2,2,1)                                                   |            |                               |                                |
|       |                         |                                                                                                                    | Søndag (2,2,1)                                                   |            |                               |                                |

| Linje | Basis/<br>Tilvalg | Beskrivelse                                                                                                | Frekvens                                             | Passagerer | Ændret<br>tilskudsbehov       | Ændret<br>tilskudsbehov        |
|-------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------|-------------------------------|--------------------------------|
|       |                   |                                                                                                            | ture pr. time<br>(morgen/eftermiddag,<br>aften, nat) |            | Basis<br>(mio. kr. pr.<br>år) | Tilvalg<br>(mio.kr. pr.<br>år) |
| 184   | Basis             | Linjen forlænges til Vedbæk St., og fra Kongevejen føres linjen via Skovbrynet, Grønnevej og Vejlesøvej.   | Nørreport-Holte St.                                  |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Hverdag (3,3,2)                                      |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,2)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Søndag (2,2,2) Holte St.–Vedbæk St.                  | +250.000   | +2,1 til +2,2                 |                                |
|       |                   | Serviceniveauet svarende til den nuværende linje 199 fastholdes mellem Holte og Vedbæk.                    | Hverdag (3,2,1)                                      |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,1)                                       |            |                               |                                |
|       | Tilvalg           | Alle ture forlænges til Vedbæk St. og giver bedre betjening aften og søndag.                               | Søndag (1,1,1)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Holte St.–Vedbæk St.                                 |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Hverdag (3,3,2)                                      | +110.000   |                               | +1,2 til +1,4                  |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,2)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Søndag (2,2,2)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lyngby St. - Nærum                                   |            |                               |                                |
| 191   | Basis             | Linjen udrettes mellem Lyngby St. og Holte St., ligesom linjen forlænges til Nærum Hovedgade/Skodsborg St. | Hverdag (2,2,1)                                      |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,1)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Søndag (1,1,1)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Nærum – Skodsborg                                    | 475.000    | +2,1 til +2,3                 | -                              |
|       |                   |                                                                                                            | Hverdag (0,0,1)                                      |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,1)                                       |            |                               |                                |
|       | Tilvalg           | Frekvensen øges i myldretiden fra to til fire afgang pr. time mellem Holte og Nærum Hovedgade.             | Søndag (1,1,1)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Resten af linjen                                     |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Hverdag (2,2,1)                                      |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            | Lørdag (2,2,1)                                       | +40.000    | -                             | +0,8 til +1,0                  |
|       |                   |                                                                                                            | Søndag (1,1,1)                                       |            |                               |                                |
|       |                   |                                                                                                            |                                                      |            |                               |                                |

| Linje                                                      | Basis/<br>Tilvalg | Beskrivelse                                                                                                                                                 | Frekvens<br>ture pr. time<br>(morgen/eftermiddag,<br>aften, nat) | Passagerer | Ændret<br>tilskudsbehov       | Ændret<br>tilskudsbehov        |
|------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------|--------------------------------|
|                                                            |                   |                                                                                                                                                             |                                                                  |            | Basis<br>(mio. kr. pr.<br>år) | Tilvalg<br>(mio.kr. pr.<br>år) |
| 385                                                        | Basis             | Linjes forlænges til<br>Paradiskvarte- ret.                                                                                                                 | Hverdag (2,1,1)<br>Lørdag (1,1,1)<br>Søndag (1,1,1)              | 90.000     | +0,5 til +0,6                 |                                |
| 190                                                        | Basis             | Linjen nedlægges.                                                                                                                                           | -                                                                | -370.000   | - 1,7                         | -                              |
| 193                                                        | Basis             | Linjen nedlægges i<br>Rudersdal.                                                                                                                            | -                                                                | -95.000    | - 2,6                         | -                              |
| 194                                                        | Basis             | Linjen nedlægges.                                                                                                                                           | -                                                                | -160.000   | - 1,5                         | -                              |
| 195                                                        | Basis             | Linjen nedlægges i<br>Rudersdal.                                                                                                                            | -                                                                | -430.000   | - 7,3                         | -                              |
| 199                                                        | Basis             | Linjen nedlægges i<br>Rudersdal.                                                                                                                            | -                                                                | -305.000   | - 4,4                         | -                              |
| I alt                                                      | Basis             | Der etableres en ny<br>direkte forbindelse<br>mellem Vedbæk og<br>Lyngby.                                                                                   |                                                                  |            |                               |                                |
|                                                            |                   | God betjening mellem<br>Holte og Vedbæk<br>fastholdes.                                                                                                      |                                                                  | -65.000    | -4,0 til<br>-3,3              |                                |
|                                                            |                   | Krogholmgårdsvej,<br>Malmbergsvej og<br>Rundforbivej nord for<br>Egebækvej vil ikke<br>være busbetjent.                                                     |                                                                  |            |                               |                                |
|                                                            | Tilvalg           | Øget serviceniveau<br>mellem Vedbæk og<br>Holte.<br><br>Øget serviceniveau<br>mellem Holte og<br>Nærum.<br><br>Mulighed for øget<br>betjening på linje 182. |                                                                  | +365.000   |                               | +2,2 til +2,7                  |
| Samlet effekt ved samlet valg af Basis, Tilvalg og Fravalg |                   |                                                                                                                                                             |                                                                  | +300.000   | -1,8 til -0,6 mio. kr. pr. år |                                |

## Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen genoptages med henblik på endelig godkendelse på et politisk møde i marts.

## Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen og præciserer, at der ikke er truffet beslutning om nyt busnet.

Sagen genoptages på et kommende møde med henblik på beslutning.

## **Bilag**

Kortbilag - Forslag til nyt linjenet med frekvens

Nyt busnet Rapport fra Movia

Kortbilag - Forslag til nyt linjenet med stoppesteder der nedlægges

## Punkt 4: Orientering om Movias budget 2024 - Andenbehandling

24/545

### Resumé

Trafikselskabet Movias bestyrelse har den 15. december 2023 godkendt Movias budget for 2024.

Budgettet viser, at Rudersdal Kommunes tilskudsbehov til bus trafik er på ca. 43,6 mio.kr.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til orientering.

### Sagsfremstilling

Trafikselskabet Movia har udarbejdet budget 2024 dels for trafikselskabet samlet og dels opgjort for de enkelte kommuner og regioner – herunder Rudersdal Kommune.

Budgettet er udarbejdet på baggrund af de kommunale og regionale trafikbestillinger, der blev afgivet 30. oktober 2023.

Movia fremsendte i december 2023 budgettet for 2024, der viser et tilskudsbehov for Rudersdal Kommune på i alt 43,6 mio.kr. Oversigt over de enkelte buslinjer er vedlagt. Tilskudsbehovet beregnes som kommunens andel af tilskudsbehovet for interne linjer, delte linjer med andre kommuner tillagt tilskud til fællesudgifter samt flextur og plustur. Af bilaget fremgår udgifter og indtægter fordelt på de enkelte linjer.

Movias budget for Rudersdal Kommune 2024 fordelt på poster ser således ud (1.000 kr.):

|                              | Budget 2024 |
|------------------------------|-------------|
| Busdrift interne linjer      | 22.193      |
| Busdrift delte linjer        | 16.096      |
| Tilskud til fællesudgifter   | 3.690       |
| Busdrift total               | 41.979      |
| Flextur og plustur estimeret | 1.600       |
| Total                        | 43.579      |

Movias samlede tilskudsbehov i 2024 forventes i forhold til budget 2023 at falde med 0,7 pct. Årsagen er primært, at inflationen, der har påvirket Movias udgifter væsentligt i 2022 og 2023, forventes at aftage, mens Movias indtægter i 2024 pga. takststigninger fra primo 2024 stiger. Endelig træder nye og billigere buskontrakter i kraft og får virkning i 2024.

Rudersdal Kommune har i budget 2024 afsat 46,012 mio.kr. til kollektiv bustrafik.

## Økonomi 2025

Movia oplyser, at budgetoverslaget 2025 på nuværende tidspunkt viser udgifter til busdrift på mellem 42 og 46,2 mio.kr. Tilskudsbehovet i budgetoverslaget svarer til det tilskud, der vil blive opkrævet aconto i 2025 og baserer sig på kendt viden om trafikbestillinger og indeksregulering.

## Arbejdsprogram hen mod trafikbestilling 2025

Trafikbestillingen for 2025 bliver foretaget i april og oktober 2024. Til trafikbestillingen i april skal busnettet tilpasses den kommende letbane, der forventeligt åbner i 2025. Sagen vil blive forelagt udvalget til godkendelse på førstkommende møde.

Trafikbestillingen til oktober vil indeholde øvrige ønsker til ændringer i bustrafikken.

## Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at sagen forelægges til orientering.

## Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

## Bilag

Specifikation af Movias Budget 2024

# Punkt 5: Udkast til Natura 2000-handleplan for Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov 2022-2027

24/545

## Resumé

Rudersdal Kommune har sammen med Miljøstyrelsen og Allerød, Furesø, Egedal, Lyngby-Taarbæk og Frederikssund kommuner udarbejdet et forslag til handleplan for Natura 2000-område nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov. Handleplanen beskriver de indsatser, der skal igangsættes inden udgangen af 2027. Forslaget skal efter behandling i de respektive kommuners fagudvalg sendes i offentlig høring i otte uger.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

## Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 4. maj 2022, pkt. 8 ([link](#)), orienteret om Miljøstyrelsens udkast til Natura 2000-plan for område nr. 139. Planen har siden været i offentlig høring og blev endelig vedtaget af Miljøstyrelsen den 3. juli 2023. Den statslige Natura 2000-plan kan ses her ([link](#)).

I planen beskrives området, de udpegede naturtyper og arter samt tilstand af levesteder. Endvidere opstilles målsætninger og indsatsprogram for området, som er bindende for den ansvarlige myndighed. Den overordnede og generelle målsætning for alle Natura 2000-områder er, at den samlede forekomst af naturtyper, arter og fugles levesteder, skal være stabil eller i fremgang, uanset om de er kortlagt, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det. Nærværende Natura 2000-plan er tredje generation af planer og afløser planerne for den forrige 6-årige periode.

På baggrund af den statslige Natura 2000-plan skal kommunen udarbejde en handleplan, som beskriver de konkrete indsatser, der skal gennemføres for at implementere den statslige plan (jf. Miljøvurderingsloven).

### Den kommunale Natura 2000-handleplan

Udkast til Natura 2000-handleplan for Natura 2000-område nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov 2022-2027 indeholder beskrivelser af indsatser, som skal medvirke til at gennemføre den statslige Natura 2000-plan for område nr. 139. Udkastet til handleplan er vedlagt som bilag.

I området indgår bl.a. Vaserne, Frederikslund Skov, Luknam og Malmmosen. Det er arealer, som Rudersdal Kommune ejer eller forvalter. Kommunen er også ansvarlig myndighed for privatejede arealer indenfor Natura 2000-området, mens Naturstyrelsen er det for de statsejede arealer. De øvrige beliggenhedskommuner i område nr. 139 er: Allerød, Furesø, Egedal, Lyngby-Taarbæk og Frederikssund. Sidstnævnte har dog en meget lille andel af Natura 2000-området.

### Natura 2000 – et netværk af beskyttede områder

Natura 2000 er et europæisk netværk af beskyttede naturområder, hvis formål er at beskytte arter og naturtyper, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I Danmark dækker områderne 9 % af det danske landareal og 26 % af det danske havareal. Der findes i alt 250 Natura 2000-områder i Danmark.

Ud over område nr. 139 har følgende Natura 2000-områder dele eller hele arealet indenfor Rudersdal Kommunes grænser: Nr. 144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave, nr. 258 Rude Skov og nr. 259 Folehave Skov. I de nævnte områder varetager Naturstyrelsen forvaltningen og udarbejdelse af plejeplaner, hvorfor planerne for områderne ikke præsenteres her.

## Indhold i handleplanen

Afsnit et og to i handleplanen opsummerer rapporten og rammerne for arbejdet. I afsnit tre fremgår de indsatser, som er gennemført i den forrige planperiode, 2016-2021. Her kan man bl.a. se omfanget af de forskellige plejetiltag, der er foretaget, som græsning, rydning af træopvækst, etablering af vandhuller og oprensning af søer. Det er særligt værd at bemærke indsatsen for de to sjældne vandinsekter lys skivevandkalv og stor kærguldsmed, som kommunen har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 11. januar 2023, pkt. 4 ([link](#)), orienteret om en plejeanvisningsplan for vandinsekterne i Vaserne.

I afsnit fire fremgår de indsatser, der skønnes at være behov for at gennemføre i planperioden 2022-2027 for at opfylde målsætningerne i den statslige Natura 2000-plan. Det gælder indsatser for både lysåbne naturtyper, som moser og enge, for de skovbevoksede ikke-fredskovspligtige naturtyper, som bøgeskov og ellesump, samt for fuglearter som plettet rørvagtel og rørdrum, og de førnævnte vandinsekter.

I afsnit fem præsenteres en oversigt over hvilke kommuner, der er myndighed for de forskellige naturtyper i Natura 2000-området. I afsnit seks fremgår kommunernes og Miljøstyrelsens forventede prioritering af indsatserne.

For Rudersdal Kommunes vedkommende har forvaltningen valgt at prioritere indsatsen for en bedre sikring af den sårbare naturtype hængesæk, som findes i Malmmosen. Hængesækken er under tilgroning med el og birk, og der er gennem årene foretaget rydning og optrækning af vedplanter. Det giver lysåbne forhold i en kort årrække, og soldug, kæruld, andre sjældne planter og sommerfugle dukker op. Hvis den lysåbne natur skal bevares, kræver det mange ressourcer og hyppige indsatser.

## Forvaltningsplan for skovområder

Som bilag til handleplanen indgår også en plan for forvaltning af egne skovbevoksede fredskovspligtige arealer, som udarbejdes af forvaltningen. Resumé heraf vil indgå som bilag i den kommunale handleplan for Natura 2000-området, når den endelige udgave foreligger i juni 2024.

Arealerne omfatter en del af Frederikslund Skov, som ligger i Natura 2000-området, samt elleskoven i Malmmosen. Det drejer sig om i alt ca. 72 ha. ud af et areal på ca. 172 ha., som Vaserne og Malmmosen tilsammen udgør.

I forbindelse med de to tidligere handleplaner har Rudersdal Kommune ligeledes udarbejdet forvaltningsplaner for egne skovarealer, som dengang kun omfattede Frederikslund Skov, men som ved grænsejusteringerne af de danske Natura 2000-områder i 2018 nu også omfatter Malmmosen.

## Miljøvurdering og videre proces

Forvaltningen vurderer, at handleplanen ikke er omfattet miljøvurderingsloven. Efter behandling i de respektive kommuners fagudvalg sendes udkast til handleplan i offentlig høring i otte uger, formentlig i perioden den 12. februar – 7. april 2024. Høringen annonceres på kommunernes hjemmesider med henvisning til Miljøstyrelsens høringsportal, da styrelsen er tovholder på arbejdet med handleplanen.



Høringssvar behandles af de respektive myndigheder og indgår i udarbejdelse af den endelige handleplan, som forelægges kommunernes fagudvalg på møder i maj eller juni 2024. Herefter træder handleplanen i kraft.

Den nye handleplan afløser den eksisterende Natura 2000-handleplan 2016-2021, som kan findes på kommunens hjemmeside via dette [link](#).

Natura 2000-handleplanen for område nr. 139 Øvre Mølleådal mv. forventes ikke at medføre øgede udgifter i forhold til allerede afsatte midler. Om kommunerne tildeles yderligere midler via DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) vides endnu ikke.

## **Indstilling**

Direktionen foreslår, at handleplanen godkendes for udsendelse i høring.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

## **Bilag**

Udkast Natura 2000-handleplan 2022-2027 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov

## Punkt 6: Proces for moms krav vedr. renovationstakster 2012-2023

23/18778

### Resumé

Forvaltningen har siden en dom i Landsskatteretten i 2020 afventet nyt styresignal fra Skattestyrelsen om fastsættelse af nye rammer for moms på renovation.

Den 3. november 2023 kom styresignalet fra Skattestyrelsen, som giver en delvis afklaring på både det moms krav, som kommunen kan rette over for staten, og den regning vedr. købsmoms, som kommunen kan forvente at få fra staten

Forvaltningen har frem til den 3. maj 2024 til at indsende eventuelle moms krav for perioden 2012-2023, som vil blive forberedt med bistand fra revisionsfirmaet BDO.

Skatteministeriet har pr 1. juli 2023 indført nye regler, der medfører renter på sen angivet moms. Rudersdal Kommune har afløftet købsmoms i 2022 og 2023, mens styringssignalet blev afventet, hvilket betyder, at der løber renter på kommunens momsgæld til Skat. Forvaltningen anbefaler derfor, at der foretages momskorrektion for 2022 og 2023 hurtigst muligt, som efterfølgende korrigeres, når det endelige moms krav er beregnet og behandlet.

Forvaltningen vil ved sagens behandling i Økonomiudvalget nærmere redegøre for sagens påvirkning af kommunens likviditet.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

### Sagsfremstilling

Landsskatteretten afgjorde i 2020, at der ikke skal opkræves moms, når kommuner udøver myndighedsopgaver på renovationsområdet, herunder varetager affaldshåndteringen for private husstande. Siden Landsskatterettens afgørelse har kommunen afventet et nyt styresignal (cirkulæreskrivelse) fra Skattestyrelsen, der beskriver, hvordan kommunerne skal håndtere moms på affaldstakster.

Miljø- og Teknikudvalget godkendte på møde den 1. december 2021, pkt. 5 ([link](#)), at BDO bistår forvaltningen i forhold til afklaring af momsspørgsmålet og et eventuelt krav om returmoms fra 2012 og frem.

I fastsættelsen af renovationstakster fra 2022 til og med 2024 har forvaltningen, efter vejledning fra BDO, taget højde for, at købsmomsen på indkøbte varer og tjenesteydelser til affaldsområdet (f.eks. udgifter til indsamling af affald) formentlig ikke kan refunderes.

Der er den 3. november 2023 kommet endeligt styresignal fra Skattestyrelsen, der beskriver, hvordan kommunerne skal håndtere moms på affaldstakster fremadrettet. Hovedparten af købsmomsen vedrørende myndighedsopgaven kan ikke refunderes, og kommunen skal betale størstedelen af den afløftede købsmoms i 2022 og 2023 tilbage. Kommunens tilgang til fastsættelse af affaldstaksterne fra 2022 – dvs. at opkræve ekskl. moms – har været korrekt.

Omvendt har kommunen også et momskrav til skattestyrelsen. Forvaltningen er i samarbejde med BDO i gang med at beregne et momskrav for perioden 2012-2023 til Skattestyrelsen. Herunder skal der beregnes en delvis fradragsprocent i forhold til købsmomsen.

Mellemværendet med Skattestyrelsen kan ultimo januar opgøres til, at renovationsområdet skylder ca. 34 mio. kr. netto til Skattestyrelsen. Der er taget højde for den forventede udgift i taksterne fra 2022 og frem, så der kunne opbygges en opsparing til at håndtere mellemværendet med Skattestyrelsen.

#### Konsekvenser for renovationsområdet

Isoleret set er der taget højde for mellemværendet med Skattestyrelsen i det nuværende takstniveau, men generelle prisstigninger på særligt genanvendeligt affald og den ekstraordinære opkrævning fra Norfors i 2023-2025 har betydet, at der ikke længere er en buffer til at håndtere momsregningen.

Skatteministeriet har pr. 1. juli 2023 indført nye regler, der medfører renter på sen angivet moms. Kommunalbestyrelsen er orienteret den 29. september 2021, punkt 12, ([link](#)), og 27. september 2023, punkt 19, ([link](#)), om, at Rudersdal Kommune ikke har afløftet købsmoms i 2022 og 2023, mens styringssignalet blev afventet. Der skyldes derfor ca. 43 mio. kr. til Skat. Selvom renten er indført i 2023, kan den opkræves bagudrettet fra og med 2020, hvilket medfører, at der løber væsentlige renter på det skyldige beløb – 0,7 pct. pr. måned i 2023 og renten er steget til 0,9 pct. i 2024. Konkret betyder det en renteudgift på op til 3,2 mio. kr.

Det tog knap tre år, før der kom et styringssignal, da offentliggørelsen blev udskudt gang på gang. Derfor kan det være svært at vide, hvornår et samlet momskrav er afklaret med Skat.

Forvaltningen anbefaler, at der manuelt indberettes momskorrektion for 2022 og 2023 hurtigst muligt og inden de endelige momskrav er opgjort og behandlet for at undgå yderligere rentetilskrivning. Det bemærkes, at kommunen ikke vil modtage rente af et eventuelt momstilgodehavende.

Med udgangspunkt i beregninger fra BDO forventes det, at Rudersdal Kommune vil få returneret 8-10 mio. kr. for moms for perioden 2012 til 2021.

Det bemærkes yderligere, at forvaltningen fra december 2023 og frem ikke afløfter købsmoms på renovationsområdet. Den mulige købsmoms vil blive afløftet igen, når konsekvenserne af styringssignalet bl.a. i form af en delvis fradragsprocent er beregnet –beregningerne foretages i samarbejde med BDO.

Forvaltningen har frem til den 3. maj 2024 til at indsende momskrav for perioden 2012-2023 til Skattestyrelsen.

Processen forventes at blive følgende:

|                          |                                                                                                                                       |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Februar 2024             | Foreløbig korrigerende momsindberetning for 2022 og 2023 for manglende moms vedr. renovation.                                         |
| December 2023 – maj 2024 | BDO forbereder i samarbejde med forvaltningen eventuelt momskrav for perioden 2012-2023 med udgangspunkt i styresignalets nye rammer. |

Senest 3. maj 2024      Eventuelt moms krav indsendes til Skattestyrelsen.

Efter maj 2024      Med bistand fra BDO vil forvaltningen i forbindelse med takstfastsættelse for 2025 tilrettelægge en ny praksis, således at taksterne justeres jf. styresignalet's ændrede rammer. En model kan muligvis være et årsmomsregnskab, der indregnes i taksterne i det efterfølgende år. Dette skal afklares nærmere.

Eftersom affaldsområdet er underlagt hvile-i-sig-selv princippet vil et resultat af momskorrekktionerne blive håndteret via regulering af taksterne. Andre forhold end moms, primært generelle prisstigninger særligt på genanvendeligt affald og ekstra høje takster for affaldsforbrænding samt ekstraordinære opkrævninger fra Norfors med henblik på at nedbringe affaldssiden andel af gældsforpligtigelserne, har medført, at mellemregningen med forsyningsvirksomhed med udgangen at 2024 vil udvise et væsentligt underskud. Moms-problematikken vil isoleret betragtet give et underskud på ca. 30-35 mio. kr. i 2024 med forbehold for, at det endelig momsmellemværende ikke er opgjort og behandlet.

Taksterne er beregnet til at indhente underskuddet over de næste fire år. Det kan ikke afvises, at det kan blive nødvendigt at hæve taksterne yderligere fra 2025. Det vil blive behandlet i den årlige takstsag i efteråret 2024.

#### Økonomiske konsekvenser for likviditeten

Forvaltningen anbefaler, at der indbetales 43 mio. kr. til Skat hurtigst muligt, så yderligere rentetilskrivning undgås. Da regningen forudsættes indhentet over taksterne over sigt, og da affaldsområdet er underlagt hvile-i-sig-selv princippet er konsekvensen for kommunens likviditet neutral på sigt, men kommunens dag-til-dag likviditet og gennemsnitlig likviditet forventes at blive påvirket negativt til og med 2027

Da den ekstraordinære indbetaling til Skattestyrelsen er et anliggende for Økonomiudvalget, vil udvalget tage stilling til anbefalingen i en særskilt sag om foreløbig status på regnskab 2023, herunder likviditeten, der forelægges udvalget i februar.

Forvaltningen vil orientere Klima- og Miljøudvalget, når moms kravet for perioden 2012-2023 er afklaret.

### Indstilling

Direktionen forslår indstillet,

- 1) at der foretages en manuel momsregulering for 2022 og 2023, og der indbetales op til 43 mio. kr. til Skat af for meget afløftet købsmoms vedrørende renovation, og
- 2) at forvaltningen regulerer, når moms kravet for perioden 2012-2023 er afklaret.

### Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

## **Bilag**

Oplæg om moms på renovation

## Punkt 7: Evaluering af klimaindsatsen 2023 og første udkast til handlingskatalog for 2024 - Genoptagelse

23/18778

### Resumé

Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit møde den 17. januar 2024 første udkast til klimahandlingskatalog for 2024. Forvaltningen har udarbejdet et opdateret udkast til klimahandlingskatalog for 2024. Kataloget er bl.a. opdateret med tre nye handlinger; analyse af busdrift, understøttelse af boligselskaber mhp. mere ladeinfrastruktur samt fremme af privat genbrug.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

### Sagsfremstilling

Det er i Rudersdals klimahandlingsplan vedtaget ([link](#)), at der udarbejdes en årlig evaluering af klimaindsatsen og fremlægges et nyt klimahandlingskatalog for det kommende år, som sikrer, at der gennemføres de rette understøttende handlinger for at realisere hver indsats i klimahandlingsplanen og nå Rudersdals klimamål.

Kommunalbestyrelsen vedtog den 26. april 2023 klimahandlingskataloget for 2023, pkt. 7 ([link](#)).

Evalueringen inkluderer et indblik i årets aktiviteter i kommunen og lokalsamfundet, som er med til at beskrive status for den grønne omstilling i Rudersdal generelt. Den efterfølgende datadel giver en status på den direkte CO<sub>2</sub>-udledning i Rudersdal og fremdrift for hver af klimahandlingsplanens indsatser ved hjælp af en række indikatorer (Key Performance Indicators - KPI'er). Samtidig gøres status på gennemførelsen af indsatsernes understøttende klimahandlinger i klimahandlingskataloget for 2023. Det udgør en samlet vurdering af status for hver indsats.

Evalueringen illustrerer også status i forhold til det årlige råderum i klimabudgettet ([link](#)) og udgør således en basis for prioritering af nye handlinger til det kommende års klimahandlingskatalog. Endeligt inkluderer evalueringen tillige en status på klimatilpasningstiltag.

Vedlagt er evalueringen og et første udkast til handlingskatalog for 2024.

### Evalueringen af klimaindsatsen for 2023

I evalueringen indgår en opdatering af klimahandlingsplanens klimaregnskab fra 2018. Det er et vilkår, at der altid vil være en dataforskydning på to år. Det nyeste samlede datasæt for CO<sub>2</sub>-udledningen i Rudersdal er således fra 2021. Evalueringen viser, at CO<sub>2</sub>-udledningen er faldet med 17 % i Rudersdal fra 2018-2021. Det opdaterede klimaregnskab for 2021 kan findes på kommunens hjemmeside. Det er primært baseret på data om Rudersdal fra Energistyrelsens klima- og CO<sub>2</sub>-regnskab efter samme metode som anvendt i klimahandlingsplanen. Reduktionen skyldes primært, at kommunen har fået grønnere el udefra, og at fjernvarmen er blevet grønnere. Omstillingen af transporten går langsommere.

Grundet bl.a. dataforskydningen på to år, er der brug for at kunne følge klimahandlingsplanens indsatser på anden vis som supplement. Derfor anvendes et monitoringsværktøj med en række indikatorer (Key Performance Indicators – KPI'er) for hver indsats. Her anvendes eksempelvis nyere data fra Danmarks Statistik. Det kan fx være antallet af elbiler eller bygninger i Rudersdal, der har konverteret til grøn varme. En status på indikatoren for omstilling til elbiler viser

eksempelvis, at Rudersdal er forholdsvis langt med andelen af elbiler sammenlignet med det nationale niveau, men at der skal yderligere handling til for at nå målet.

Til brug for evalueringen er klimahandlingskataloget for 2023 tilføjet en ekstra kolonne med angivelse af status for hver handling både i farvekode (trafiklys) og en kort tekst. Det indgår som bilag til evalueringen. Hovedparten af handlingerne i handlingskataloget for 2023 er gennemført eller er godt på vej.

#### Første udkast til klimahandlingskatalog for 2024

Udkastet til klimahandlingskatalog for 2024 indeholder input fra flere forvaltningsområder og en videreførelse af enkelte handlinger fra 2023. Metoden, som kataloget er bygget op på, betyder, at kataloget primært indeholder nye handlinger. Handlinger fra 2023-kataloget, som forventes at indgå i en kontinuerlig proces frem mod 2030 vil derfor i udgangspunktet ikke indgå. Det gælder f.eks. energibesparelser i kommunale bygninger, selvom opgaven stadig varetages og er vigtig for at nå klimamålene.

Et vigtigt strategisk fokus for at nå klimamålene vil fortsat være at sikre udbredelse af fjernvarme og grøn varme, ligesom et større mobilitetsprojekt i 2024 i samarbejde med flere europæiske byer om bl.a. delebilsordninger skal bidrage til grøn transport, som også udgør et væsentligt indsatsområde i klimahandlingsplanen.

Udkastet til 2024-klimahandlingskataloget indeholder også handlinger, som følge af budgetaftalen for 2024 og som skal understøtte etablering af flere solceller både hos borgerne, boligforeninger og på kommunens egne bygninger.

Herudover igangsættes også et projekt med gennemgang af bygninger i bevaringskategori 4 i hele kommunen med henblik på at vurdere, om de kan udpeges som egentlig bevaringsværdige, hvorved de ikke umiddelbart kan nedrives. Hermed styrkes renoveringer som en mere bæredygtig strategi frem for nedrivninger jf. budgetaftale for 2024.

Handlinger, som har til formål at reducere forbruget af varer og tjenesteydelser, vil også få et større fokus i 2024, f.eks. gennem vejledning om afholdelse af klimavenlige arrangementer, tydeliggørelse af borgernes egne handlemuligheder og et projekt med klimafamilier. Forbrug udgør en betydelig andel af en danskers samlede klimaaftryk i verden, herunder indkøb af fødevarer, tøj, elektronik og ferierejser.

#### Proces frem mod et endeligt klimahandlingskatalog for 2024

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter det første udkast med henblik på at et endeligt udkast til klimahandlingskatalog for 2024 forelægges til vedtagelse på et senere møde.

#### Forvaltningen nye oplysninger siden mødet den 17. januar 2024

Forvaltningen har udarbejdet et opdateret udkast til klimahandlingskatalog for 2024. Kataloget er justeret på baggrund af drøftelser i Klima- og Miljøudvalget. Kataloget er tilføjet følgende to supplerende handlinger:

- Understøtte boligselskaber med etablering af ladeinfrastruktur med henblik på at opnå en højere andel af elbiler (punkt 15)
- Fremme af privat genbrug blandt borgerne, bl.a. gennem øget kendskab til eksisterende løsninger (Genbrugsgården, lokale genbrugsbutikker m.v.) (punkt 29)

Klimahandlingskataloget er endvidere tilføjet en kolonne med ansvar for hver enkelt handling i kataloget samt en kolonne med en forventet tidsangivelse for gennemførelsen af handlingen, herunder om handlingen er flerårig.

Som supplement til klimahandlingskataloget for 2024 arbejder forvaltningen på et overblik over handlinger fra klimahandlingskataloget for 2023, som videreføres i kommunens samlede klimaindsats. Det gøres tilgængeligt på kommunens hjemmeside sammen med det nye handlingskatalog, der primært indeholder nye klimahandlinger.

## **Indstilling**

Direktionen foreslår, klimahandlingskatalog for 2024 godkendes.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-01-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Udvalget ønsker ifm. sagens genoptagelse i februar 2024 at få belyst modellen for den kollektive bustransport i Slagelse.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Udvalget havde ændringer til følgende punkter i klimahandlingskataloget 10,15, 16 og 40. Der tilføjes et nyt punkt om biler til hjemmeplejen udskiftes til elbiler medio 2025.

Opdateret klimahandlingskatalog 2024 vedlægges med referatet fra mødet.

Der er udarbejdet et notat, der belyser muligheder for etablering af ”gratis” kommunal bustransport.

Undervejs bortfaldt følgende ændringsforslag fremsat af Enhedslisten med 1 stemme for (Enhedslisten) og 4 stemmer i mod (Radikale Venstre, Venstre, Lokallisten og Socialdemokratiet).

2 undlod at stemme (SF og Det Konservative Folkeparti)

Det tilføjes til klimahandlingskataloget for 2024, at det undersøges yderligere - og forvaltningen udarbejder et alternativt oplæg, hvor hele eller dele af den interne kommunale busdrift hjemtages og drives af kommunen. Heri undersøges økonomi, muligt serviceniveau, ruter/linjer og ligeså muligheden for, og økonomien i, at gøre den evt. hjemtagne busdrift indenfor kommunegrænsen grøn og gratis.

## **Bilag**



Endeligt udkast til klimahandlingskatalog for 2024 uden track changes

Endeligt udkast til klimahandlingskatalog for 2024 med track changes

Opdateret klimahandlingskatalog for 2024 efter udvalgsbehandling

## Punkt 8: Grønt erhvervsnetværk

24/545

### Resumé

Lokale virksomheder spiller en betydelig rolle i indfrielsen af Rudersdals klimamål og har efterspurgt et netværk, der giver mulighed for videndeling om klimaudfordringer og -løsninger, sparring og kompetenceudvikling, fælles mål og en faciliteret måde at finde mulige partnere på i den grønne omstilling.

Forvaltningen foreslå på den baggrund, at der etableres et grønnet erhvervsnetværk for lokale virksomheder.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget samt Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til drøftelse med henblik på at give input til det videre arbejde med etablering af netværket.

### Sagsfremstilling

Lokale virksomheder spiller en betydelig rolle i indfrielsen af Rudersdals klimamål, jf. Rudersdals klimahandlingsplan. Samtidig indeholder den grønne omstilling et muligt vækstopotential, hvor flere af de lokale virksomheder kan udvikle nye løsninger på klimaudfordringerne.

Fremtidens grønne kompetencer og partnerskaber var i fokus på kommunens nytårskur for erhvervslivet i 2023. Her delte lokale virksomheder erfaringer med bæredygtig forretningsudvikling og Connie Hedegaard holdte oplæg om, hvad der skal til for at kunne begå sig på fremtidens grønne marked. Hun gav samtidig råd om, hvordan kommuner og erhvervsliv lokalt kan samarbejde om at lykkes med den grønne omstilling.

Flere virksomheder har givet udtryk for et ønske om bl.a. øget videndeling om klimaudfordringer- og løsninger, kompetenceudvikling, fælles mål og et netværk med mulige partnere i den grønne omstilling.

Forvaltningen har derfor foreslået en indsats i klimahandlingskataloget for 2024 om, at der etableres et grønnet erhvervsnetværk for lokale virksomheder. Klima- og Miljøudvalget godkendte på sit møde den 17. januar, pkt. 2 ([link](#)) forslag til klimahandlingskatalog for 2024.

Formålet med netværket er at samle lokale virksomheder, som vil bidrage til den grønne dagsorden gennem fælles sparring m.v. med andre virksomheder. Det skal styrke de lokale virksomheders position på fremtidens grønne marked til gavn for både virksomhederne og Rudersdals klimamål.

### Målgruppe

Kommunen vil kontakte til lokale virksomheder på tværs af brancher og størrelse. Fællesnævneren for virksomhederne skal dog være, at de ser klimadagsordenen som en del af deres forretningsudvikling og ser de ændringer i forretningsdriften, som klimadagsordenens temaer medfører, som essentielle at arbejde med over de kommende år.

Deltagere kan både være en etableret virksomhed, som er i gang med at omdanne sin drift og forretningsmodel, eller virksomheder som er udsprunget af den grønne dagsorden, og som ønsker at sparre med andre om, hvordan lokale

løsninger kan være understøttende for deres forretningsudvikling.

### Mødekadence og indhold

Det foreslås, at netværket mødes to til fire gange årligt, og at møderne planlægges og afvikles i samarbejde med netværkets deltagere. Det kan involvere besøg og oplæg hos skiftende netværksdeltagere, oplæg fra eksterne eksperter eller kortere forløb med afsæt i klimadagsordenens temaer, herunder behovet for grønne kompetencer, hvordan nye krav på klimaområdet håndteres, og hvordan man kan sænke CO<sub>2</sub>-udledningen fra transport og undgå energispild.

Det foreslås, at Rudersdal Kommune er den primære facilitator for møder i netværket og dermed står for mødeindkaldelser og koordinering med oplægsholdere og de lokale virksomheder, som netværket besøger m.v. Derudover kan forvaltningen dele egne erfaringer som virksomhed med netværket, bl.a. indenfor energibesparelser og varme.

Resultatet af udvalgenes drøftelse vil indgå i det videre arbejde med etableringen af netværket. Forvaltningen vil forelægge en status ultimo 2024.

### Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen drøftes med henblik på at give input til det videre arbejde med at etablere netværket.

### Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

## **Punkt 9: Lukket: Ejerskab til jernbanebro Mølleåstien**

24/545

## Punkt 10: Forslag til parkeringsløsning for Holte Skole afdeling Rønnebærvej - Anlægsbevilling

24/1504

### Resumé

Der er med budgetaftalen for 2024-2027 afsat 4 mio. kr. i 2025 til at foretage de nødvendige investeringer i bedre sikkerhed, parkering og afsætning på Holte Skoles afdeling Rønnebærvej. På Kommunalbestyrelsens møde den 13.12.2023 blev kommissoriet for det samlede byggeprojekt for Holte Skole og Dronninggård Børnehus godkendt.

Med denne sag forelægges tre modeller, hvor forvaltningen på baggrund af input fra skolebestyrelsen anbefaler løsningsforslag C, som indebærer parkeringsplads på den nordlige del af boldbanen. Samtidig søges anlægsbevilling til realisering af projektet inden skolestart sommeren 2024.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering, Børne- og Skoleudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til beslutning.

### Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 30.08.2023 blev der besluttet en ny struktur for Holte Skole, matrikel Rønnebærvej og matrikel Grünersvej. Det betyder, at indskolingen samles på Rønnebærvej fra skoleåret 2024/2025. Med budgetaftalen for 2024-2027 blev der afsat 4 mio. kr. til at udbedre parkerings- og trafikforholdene ved Holte Skole afdeling Rønnebærvej for at imødekomme et forventet trafikalt pres.

#### Eksisterende forhold

Forpladsen ved afdeling Rønnebærvej blev ombygget i 2020 med det formål at skabe et bedre trafik-flow. Parkeringspladsen rummer 41 parkeringspladser, hvilket ikke opfylder det nuværende parkeringsbehov i spidsbelastningstiden. De fysiske forhold foran skolen giver ikke mulighed for at øge antallet af parkeringspladser på vejareal, hvorfor der er set på tre alternative muligheder på skolens areal. For alle løsningsforslag gælder, at en del af boldbanen på Rønnebærvej inddrages.

#### Løsningsforslag

Forvaltningen har med involvering af skolebestyrelsen udarbejdet tre løsningsforslag.

Tabel 1. Sammenligning af de tre løsningsforslag (estimerede udgifter, i 1.000 kr.)

| Løsningsforslag                                     | Parkeringspladser | Afsætningspladser | Prisoverslag |
|-----------------------------------------------------|-------------------|-------------------|--------------|
| A: Skråparkering langs Rønnebærvej                  | 20                | 14                | 2.730        |
| B: Parkeringsplads på den sydlige del af boldbanen  | 35                | 6                 | 2.584        |
| C: Parkeringsplads på den nordlige del af boldbanen | 60                | 5                 | 3.500        |

Løsningsforslagene er yderligere beskrevet i bilag 1. Bilaget indeholder også forslag til øvrige tiltag på vejarealet for bedre trafikssikkerhed, afsætning og parkering ved skolen.

Tiltagene består af

- Hastighedsdæmpende bump på Rønnebærvej
- Genmarkering af blandt andet eksisterende cykelbaner på Rønnebærvej
- Diverse forbedringer på Skolevej, blandt andet genopretning af fortove, kørebane og cykelbaner
- Forbedringer af parkeringsplads ved nordfløjen med blandt andet genmarkering og opretning af belægning

I forlængelse af de fysiske forbedringer anbefaler forvaltningen, at skolen udarbejder og implementerer en trafik-politik til at fremme hensigtsmæssig trafikadfærd for medarbejdere, forældre og elever.

Forvaltningen har i forbindelse med udarbejdelsen af ovenstående forslag løbende fået input fra skolebestyrelsen og trafikudvalget på Holte Skole. Skolebestyrelsens trafikudvalg har rejst en række forslag og behov, som de forskellige løsningsforslag på forskellig vis forsøger at imødekomme. Undervejs i processen har der været fremsat ønsker om vejlukning fra Rønnebærvej til Skolevej, hvilket forvaltningen ikke vurderer vil være hensigtsmæssigt, jf. bilag, Udmøntning af Budgetaftalen 2024-27. Bestyrelsens ønsker og forvaltningens svar fremgår af vedhæftede bilag, Udmøntning af Budgetaftalen 2024-27. Trafikudvalget har i denne proces givet udtryk for ønsker om:

- Et parkeringsareal tæt ved skolen
- Dedikeret medarbejderparkering
- Fleksibel løsning, så der kan skaleres op/ned efter behov

Skolebestyrelsen vurderer, at løsningsforslag C bedst imødekommer behov og prioriteringer inden for den givne økonomiske ramme. Der rejses yderligere ønsker til analyser af trafik-flow og alternative løsningsforslag. Bestyrelsens ønsker og forvaltningens svar fremgår af vedhæftede bilag 2.

Økonomi

Der er i budgetaftalen for 2024 afsat 4 mio. kr. til bedre færdselssikkerhed, parkering og afsætning ved Holte Skole afdeling Rønnebærvej i 2025.

Forvaltningen anbefaler, at midlerne fremrykkes fra 2025 til 2024, så anlægget kan tilstræbes at stå færdigt efter sommerferien 2024.

Forvaltningen har udarbejdet anlægsoverslag for de tre løsningsforslag, som fremgår af Tabel 3 og det vedhæftede bilag. Anlægsoverslaget er udarbejdet uden forudgående projektering, og er derfor behæftet med en vis usikkerhed. Forvaltningen har desuden estimeret udgiften til relevante øvrige trafikssikkerhedstiltag på omkringliggende veje på omkring 0,5-1 mio. kr. Det anbefales, at de øvrige tiltag på vejareal prioriteres inden for den afsatte økonomiske ramme og på baggrund af forvaltningens faglige vurdering med input fra skolen.

Tabel 2. Estimerede udgifter ved de tre løsningsforslag, økonomi til øvrige trafiktiltag, samlede estimerede udgifter samt en eventuel residual i forhold til den afsatte økonomiske ramme på 4 mio. kr., i 1.000 kr.

| Løsningsforslag | Etablering af p-pladser og afsætningspladser | Øvrige trafikssikkerhedstiltag på vejareal | Trafiktiltag i alt | Residual i forhold til afsat ramme på 4 mio. kr. |
|-----------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------|
|-----------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------|

|   |       |           |                 |         |
|---|-------|-----------|-----------------|---------|
| A | 2.730 | 500-1.000 | 3.230-<br>3.730 | 770-270 |
| B | 2.584 | 500-1.000 | 3.084-3584      | 916-416 |
| C | 3.500 | 500       | 4.000           | 0       |

### Forvaltningens anbefaling

Forvaltningen vurderer, at løsningsforslag C inden for den givne økonomiske ramme bedst muligt imødekommer skolebestyrelsens ønsker og fremtidige behov for parkering og afsætning ved Rønnebærvej. Ved løsningsforslag C etableres parkeringspladserne tæt ved skolen og der er mulighed for særskilte parkeringspladser til skolens personale, som opfylder skolebestyrelsens ønsker. Forvaltningen anbefaler derfor løsningsforslag C, der samtidigt giver de bedste muligheder for multifunktionel anvendelse af parkeringsarealet og flest parkeringspladser for de afsatte midler.

### Den videre proces

Såfremt der besluttet at gå videre med et af de præsenterede løsningsforslag, vil forvaltningen involvere Holte Skole med henblik på at få input til og kvalificere den konkrete projektering.

Det godkendte løsningsforslag vil herefter blive projekteret og udsendt til licitation med henblik på, at parkeringsløsningen er klar efter sommerferien 2024.

### Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering i Klima- og Miljøudvalget og indstiller følgende til Børne- og Skoleudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

- 1) at løsningsforslag C godkendes som tilpasning til det øgede parkeringsbehov for Holte Skole afdeling Rønnebærvej,
- 2) at der sker fremrykning af 4.000.000 kr. fra 2025 til 2024 på projekt 251091, Trafikale forhold omkring Holte Skole, afd. Rønnebærvej finansieret af rådighedsbeløb i 2025 til realisering af løsningsforslag C og,
- 3) at der gives en anlægsbevilling i 2024 på 4.000.000 kr. finansieret af rådighedsbeløbet fra projekt 251091 (Trafikale forhold omkring Holte Skole afdeling Rønnebærvej) til udførelse af løsningsforslag C samt øvrige trafiktillæg.

### Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

### Bilag

Udmøntning af Budgetaftalen 2024-27 – Forslag til parkeringsløsning for Holte Skole afdeling Rønnebærvej. Spørgsmål fra skolebestyrelsen og forvaltningens svar.pdf

Analyse af forbedring af trafik- og adgangsforhold på Holte Skole afdeling Rønnebærvej.pdf

## Punkt 11: Ønske om fortsat slukning af gadelys i Sandbjerg Landsby

24/545

### Resumé

Økonomiudvalget besluttede den 15. november 2023, at de slukkede gadelamper af energisparehensyn skulle gentændes hurtigst muligt. Forvaltningen har efterfølgende bestilt gentændingen hos kommunens gadelysoperatør. Forvaltningen modtog i januar 2024 henvendelse fra Foreningen Sandbjerg Landsby med et ønske om, at gadelyset gennem landsbyen Sandbjerg fortsat skal være slukket.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til godkendelse.

### Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 23. november 2022, pkt. 1, ([link](#)) en delvis slukning af hver tredje af kommunens gadelamper (skoleveje mm. undtaget) som et energibesparende tiltag. Økonomiudvalget besluttede den 15. november 2023, pkt. 5, ([link](#)), at de slukkede gadelamper skal gentændes hurtigst muligt.

Forvaltningen modtog i januar 2024 vedlagte henvendelse fra Foreningen Sandbjerg Landsby med ønske om fortsat slukning af gadelyset gennem landsbyen Sandbjerg. Foreningen Sandbjerg Landsby er en frivillig interesseforening, der repræsenterer 40 parceller i Sandbjerg.

Forvaltningen har været i kontakt med foreningen, der begrundet sit ønske med, at beboerne fortrækker mindre belysning igennem landsbyen. Foreningen ønsker, at de slukkede gadelamper fortsat skal være slukket på strækningen fra Sandbjergvej 11 (fra tunnel under motorvej) til Sandbjergvej 33. Foreningen har tilsluttet sig fuld gentænding på de øvrige veje i området.

Forvaltningen vurderer, at fortsat slukning af de ni gadelamper på strækningen Sandbjergvej 11 – 27 ikke vil påvirke trafiksikkerheden på den del af vejen, der er forsynet med hastighedsdæmpende foranstaltninger, der medvirker til at holde hastigheden nede.

Forvaltningen kan ikke anbefale foreningens ønske om fortsat slukning af gadelys på strækningen Sandbjergvej 27 – 33. Det er forvaltningens vurdering, at vejstrækningen er smal, ligger i åbent land og inviterer til højere hastighed, hvor der er ringere oversigtsforhold for bilister. Forvaltningen vurderer, at der skal sikres belysning på strækningen. Anbefalingen sker især af hensyn til cyklister og gående, der kun kan gå i vejkanterne på den smalle vej uden en egentlig siderabat.

Forvaltningen har sendt henvendelsen fra Foreningen Sandbjerg Landsby til alle beboere i landsbyen og bedt om deres bemærkninger til fortsat slukkede gadelamper langs Sandbjergvej 11 - 27. Beboernes evt. bemærkninger forelægges udvalget mundtligt på mødet.

Gadelysdriftsoperatør Andel Lumen er i gang med at gentænde de slukkede gadelamper i hele kommunen og afventer gentænding af gadelamperne på Sandbjergvej 11 – 27, indtil henvendelsen har været forelagt Klima- og Miljøudvalget.

Det bemærkes, at der kun er lovkrav om gadelys ved signalregulerede vejkryds, ved rundkørsler og ved fodgængerovergange (torontoanlæg).



## **Indstilling**

Direktionen foreslår indstillet, at de slukkede gadelamper langs Sandbjergvej 11 – 27 forbliver slukkede.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt med den bemærkning, at udvalget ønsker en status på sagen efter to år.

## **Bilag**

Sandbjerg Landsby, RuK belysning

Oversigt over gadelamper på Sandbjergvej

## Punkt 12: Reviderede vedtægter for Rudersdal Kirkegårde

24/545

### Resumé

Administrationen af Rudersdal Kirkegårde er reguleret i en vedtægt, der er godkendt af Kirkeministeriet. Den nuværende vedtægt er fra 2010 og er utidssvarende på en række punkter.

Forvaltningen har derfor lavet et forslag til ny vedtægt, der opdaterer og præciserer regler og procedurer for administrationen af kirkegårdene. Målet er udover at gøre bestemmelserne mere tidssvarende bl.a. også at gøre det mere overskueligt for pårørende at orientere sig i kirkegårdenes bestemmelser. Der er endvidere indarbejdet anbefalinger fra Kirkeministeriets vejledning om vedtægter.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

### Sagsfremstilling

De nuværende bestemmelser for administrationen af Rudersdal Kirkegårde består af vedtægter, særlige bestemmelser og en generel beskrivelse af kirkegårdene. Dokumentet er vedlagt som bilag.

Forvaltningen foreslår en ændring af den overordnede struktur, så vedtægterne udskilles og godkendes særskilt. Dertil hører en række særlige bestemmelser for visse afdelinger på kirkegårdene, der foreslås samlet i særlige bestemmelser for hver kirkegård.

Det foreslås samtidig, at de nuværende beskrivelser af hver kirkegårds historie flyttes til kommunens hjemmeside, da de ikke som sådan er vedtægtsstof.

Et formål med revisionen af vedtægterne har været at gøre dem mere tidssvarende. Kirkegårdskontoret er i gang med en modernisering og vil i 2024 bl.a. overgå til et nyt administrationssystem. Kommunens hjemmeside er allerede opdateret med flere selvbetjeningsløsninger, så bedemænd kan anmode om begravelser m.v. Det nye administrationssystem vil muliggøre flere selvbetjeningsløsninger og mere information til brugerne på kommunens hjemmeside.

Forvaltningen har desuden indarbejdet anbefalinger fra Kirkeministeriet vejledning om vedtægter, da der også her er sket ændringer siden 2010.

En sammenstilling af gældende og forslag til nye vedtægter fremgår i vedlagte bilag.

Forslag til væsentlige ændringer

Følgende forslag til væsentlige ændringer kan fremhæves:

- at Klima- og Miljøudvalget får bemyndigelse til at træffe beslutning om de særlige bestemmelser for udvalgte afdelinger på kirkegården
- at muligheden for at nedsætte aske uden brug af urne fremgår

- at kister og urner skal være bæredygtige/uden brug af uforøgængeligt materiale
- at pårørende har mulighed for at overvære nedsættelse i fællesgrave. Det er praksis i dag men fremgår ikke af vedtægten
- at ansvaret for vedligehold af de forskellige elementer på kirkegården er mere uddybende beskrevet
- at procedurerne for hhv. hjemfald og forlængelse er uddybet
- at ordensbestemmelser er simplificeret
- at gravminder eventuelt kan genbruges. Inskriptioner og anden karakteristika vil blive fjernet. Genbrug af bl.a. gravsten er mere bæredygtigt end, at sten sendes til knusning
- at fredningstiden på Birkerød Kirkegård forlænges yderligere grundet jordbundsforholdene. Forvaltningen bemærker, at Styrelsen for Patientsikkerhed skal inddrages i ændringen

Efter godkendelse i Rudersdal Kommune skal vedtægterne i henhold til gældende lovgivning godkendes af Kirkeministeriet. Endvidere skal ønsket om forlængelse af fredningstiden på Birkerød Kirkegård drøftes med og evt. godkendes af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Såfremt de nye vedtægter godkendes, vil forvaltningen arbejde videre med at opdatere de særlige bestemmelser for de seks kirkegårde mhp. forelæggelse senere på året.

## **Indstilling**

Direktionen foreslår indstillet,

- 1) at kirkegårdsvedtægten godkendes, og
- 2) at kirkegårdsvedtægten overgår til Kirkeministeriet til godkendelse.

## **Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024**

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

## **Bilag**

Vedtægter for Rudersdal Kirkegårde 2010

Udkast til reviderede vedtægter

Sammenligning af vedtægter

## **Punkt 13: Status for indsatsen for mere liv i bymiljøerne**

19/11689

### **Resumé**

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget udpeger årligt et strategisk erhvervsudviklingstema. Udvalget besluttede i februar 2023, at temaet i 2023 skulle handle om, at skabe mere liv i kommunens bymiljøer.

Der blev afholdt et bylivstopmøde i august med deltagelse af et bredt spektrum af bylivsaktører. Topmødet var startskuddet til fire lokale bylivsnetværk. I lyset af den store tilslutning og det store engagement fra alle bylivsaktørerne, besluttede udvalget at forlænge temaet til også at være gældende i 2024.

Forvaltningen indgik en aftale med BIDdanmark, som har erfaring med byudvikling fra en lang række kommuner, om at facilitere de lokale bylivsnetværk. Aftalen dækker 2023 og 2024.

Via Erhvervshus Hovedstaden har Rudersdal Kommune løbende tilbudt detailhandlen gratis sparring om forretningsudvikling. Ca. 50 butikker har hidtil taget imod tilbuddene, og der gennemføres en ny kampagne i 2024.

I denne sag gives en status for bylivsnetværkene og de foreløbige resultater.

Sagen forelægges Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, Arkitektur- og Byplanudvalget, Klima- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget til orientering.

### **Sagsfremstilling**

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget besluttede på mødet den 1.2.2023 at igangsætte en strategisk erhvervsudviklingsindsats mhp. at sikre, at handelslivet har gode betingelser for at tiltrække handlende og skabe mere liv i Rudersdal Kommunes bymiljøer.

Udvalget gennemførte i maj, juni og august tre byvandring i de lokale bymiljøer for at drøfte udfordringer og muligheder med handelsforeninger og lokale bylivsaktører. Drøftelserne havde fokus på, hvordan man sammen kan øge kundegrundlaget for detailhandlen, understøtte flere bylivspartnerskaber og skabe flere oplevelser, som kan forstærke den lokale sammenhængskraft.

Forvaltningen besøgte samtidig en lang række butikker og bylivsaktører for at forberede afholdelse af et arbejdende bylivstopmøde den 29. august 2023. Formålet med topmødet var at samle butikkerne, det aktive foreningsliv, borgere, ejendommejerere m.fl. for at sætte gang i konkrete bylivsinitiativer i de enkelte bymiljøer, dele erfaringer og inspirere til udvikling af bylivet i Rudersdal.

Ca. 200 deltog i bylivstopmødet, som var præget af et stort engagement fra bylivsaktører i alle kommunens bymiljøer. Topmødet var dermed reelt startskuddet til fire lokale bylivsnetværk i Birkerød, Holte/Gl. Holte, Vedbæk/Trørød samt Nærum/Skodsborg.

Forvaltningen indgik samtidig en aftale med BIDdanmark om at facilitere månedlige møder i de fire lokale bylivsnetværk i 2023, og siden er aftalen forlænget til også at omfatte facilitering af bylivsnetværkene i 2024, herunder et forsøg i Trørød med understøtning af et mindre lokalt bymiljø. BIDdanmark har hjulpet en lang række kommuner og byer med udvikling af de lokale bymiljøer.

Nedenfor gives en status for bylivsnetværkene og de foreløbige resultater.

God deltagelse på bylivsmøder i alle lokalområder

Bylivstopmødet afstedkom en lang række ideer, som efterfølgende blev kvalificeret og bragt videre ind i det konkrete arbejde i bylivsnetværkene.

Der afholdes møder i bylivsnetværkene hver måned. Ultimo januar 2024 har der således været afholdt fem møder i alle bylivsnetværk. Samlet set har ca. 70 deltaget pr. måned, fordelt på butikker, foreningsliv, borgere, ejendomsejere m.fl. Tilslutningen har været nogenlunde jævnt fordelt på de fire områder. I Holte har det til en start været sværere at samle alle bylivsaktører, men alle aktører deltager nu aktivt. Der er planlagt et månedligt møderul for hele 2024.

Forvaltningen har haft fokus på, at det skal være let at deltage i bylivsmøderne, og følge resultatet af de enkelte bylivsmøder. På kommunens hjemmeside er der oprettet en temaside om bylivsindsatsen, hvor der bringes nyheder og artikler om det lokale byliv og aktuelle initiativer. Her annonceres kommende møder og alle referater fra tidligere bylivsmøder er tilgængelige. Temasiden kan tilgås direkte på forsiden af rudersdal.dk. Der er desuden udviklet en E-flyer med link til bylivshjemmesiden, ligesom de lokale facebookgrupper er en væsentlig kanal for kommunikation af bylivsaktiviteter. Erhvervsnyt i Rudersdal har udgivet et særnummer om byliv og har også i andre numre omtalt bylivsindsatsen. Endelig har der været presseomtale af bl.a. bylivstopmødet og konkrete bylivsaktiviteter.

God gang i bylivsaktiviteterne og udvikling af det lokale bylivssamarbejde

Mange af ideerne fra topmødet er allerede implementeret i bylivsnetværkene i 2023 eller er i støbeskeen til 2024, og bylivsnetværkene har været en god platform til at udvikle fællesskabet og samarbejdet mellem bylivsaktørerne. Nye partnerskaber er opstået og der er knyttet en række nye bånd. Her har ikke mindst detailhandlen og handelsforeningerne en central rolle. Der er i alt implementeret 17 bylivsinitiativer, og 12 initiativer er undervejs.

Initiativerne har bl.a. omfattet vinsmagningsevents med deltagelse af en serie butikker på tværs af byområdet og større arrangementer ifm. halloween og jul. Konkret er der fx gennemført vinsmagninger i Nærum og Birkerød, og halloween i Vedbæk Hovedgade med over 300 deltagende børn og familier, og julearrangementer flere steder.

En lang række andre bylivsinitiativer er i støbeskeen. Bylivsnetværkene i Nærum arbejder fx med en ide om en "kunstforbindelse", hvor billedrammer skal fortælle Næruns historie mv. på vejen fra Nærumvænge Torv til Nærum Hovedgade. Der arbejdes med at skabe "Instagram" stationer i bybilledet, hvor borgerne kan tage billeder af sig selv og fortælle, at de er "tjekket ind" i byen. Flere steder er der planer om by-skak, loppemarked og en art farmers-marked med fokus på lokalt producerede varer og bæredygtighed.

Der arbejdes også lokalt med at udvikle og systematisere bylivssamarbejdet, fx gennem udarbejdelse af årshjul for faste bylivsaktiviteter og styrket dialog med ejendomsejerne.

Daginstitutioner har efter ønske fra bylivsnetværk deltaget i juleudsmykning, og flere bylivsnetværk har et ønske om at samarbejde med skolerne om fx handel-lokalt-plakatkonkurrencer. Der er etableret et samarbejde med gymnasierne i Birkerød og Nærum, og en række foreninger er aktive i samarbejdet. Frivillige er i gang med at forvandle garnrester til strikkede kulørte vimpler, der skal op at hænge over gågaden i Birkerød.

BIDdanmark har gennemgået facader i fx Birkerød Hovedgade og er gået i dialog med de butikker, hvis facader kan gøres mere attraktive.

Erhvervshus Hovedstaden udviklede i 2022 sammen med Rudersdal Kommune et koncept, hvor detailhandlen tilbydes gratis 1:1 sparring om forretningsudvikling. Siden har ca. 50 butikker benyttet sig af tilbuddene. Kommunen samarbejder fortsat med Erhvervshus Hovedstaden om at udvikle tilbud, mhp. at sikre den størst mulige effekt af bylivsindsatsen.

Forvaltningen har fokus på, at inspiration og erfaringer fra et bymiljø deles med de andre bymiljøer.

#### Styrket byliv i de mindre bymiljøer

Fra et af de mindre bymiljøer, Trørød Torv, har lokale ildsjæle efterlyst muligheden for at dedikere enkelte møder i Vedbæk/Trørød-bylivsnetværket til alene at vedrøre udvikling af bylivet i Trørød. Det vil nu blive afprøvet med tre særskilte Trørød-møder i 2024. Hvis erfaringerne herfra er positive, så kan modellen tilbydes andre mindre bymiljøer, hvor lokale ildsjæle står parat til at gøre en indsats. Det kan fx være Bistrup, Gl. Holte, Lupinkrogen, Søllerød Park og Skodsborg. En indsats ift. de mindre bymiljøer vil kræve særskilt finansiering, fx via bylivsmidlerne.

#### Fasttrackordning for henvendelser, der kræver myndighedsbehandling

Med de mange nye bylivsinitiativer i bymiljøerne følger også henvendelser til kommunen om fx tilladelser og muligheder for støtte til aktiviteter. Erfaringen fra bylivsmøder i efteråret 2023 er dog, at antallet af myndighedsrelaterede henvendelser er i aftagende.

Forvaltningen har fokus på at sikre hurtigst mulig håndtering af henvendelserne. Der er endvidere fokus på at vejlede og forenkle ift. ansøgning og at tydeliggøre information om de muligheder, der allerede findes i bymiljøerne. Det er udarbejdet en ”må godt” liste, som tydeliggør hvor og hvordan butikker fx kan opstille hyggekrege, borde og stole mv., som inviterer til ophold og mere byliv, uden at skulle ansøge kommunen først.

#### Midler til bylivsinitiativer

I budgettet for 2024 er der afsat i alt 1 mio. kr. i driftsmidler til styrkelse af byliv og lokalområder, hvoraf 622.000 kr. er øremærket til en ny bylivspulje. Forvaltningen vender tilbage med en sag om forslag til kriterier for udmøntningen af puljen.

Der er herudover afsat et rådighedsbeløb på 1 mio. kr. til anlægsprojekter i perioden 2024 – 2027 til eksempelvis etablering af ny legeplads og generel styrkelse af byliv og lokale fællesskaber gennem mere fysiske tiltag i lokalområderne.

### Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

### Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 07-02-2024

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

## **Punkt 14: Underskriftsark**